geHannes

Jelle W.F. Reumer

[Column]

Natuurbeheer en alles wat daarmee samenhangt is in ons land (en eigenlijk in grote delen van de wereld) een soort tuinieren geworden. Er worden gekweekte nep-wilde runderen uitgezet in postzegeltjes bos, er worden vossen geschoten en vlinders geherintroduceerd, bevers van de Elbe naar de Merwede overgebracht, ijzerdraadhekjes rond gruttonesten geplaatst en er worden door vrijwilligers overtollige struiken vogelkers uitgetrokken alsof hun leven ervan afhangt. Het verschil tussen deze bezigheden aan de ene kant, en het maaien van een gazonnetje of het in een rijtje planten van Afrikaantjes is een kwestie van nuance. Er wordt wat afgetuinierd in dit deel van de wereld.

Dat is allemaal niet zonder risico. Door al dat heen en weer schuiven met dieren en planten komen allerhande ongewenste dingen mee: zaden, parasieten, ziektekiemen, noem maar op. Om die reden heeft onlangs de EUCC, een Europese vereniging voor bescherming van kustgebieden, verklaard dat het uitzetten van zeehonden vanuit gevangenschap zo snel mogelijk dient te worden beëindigd. Het risico is te groot dat ziektekiemen vanuit dierentuinen of opvangcentra terecht komen in de vrije natuur, bijvoorbeeld in de Waddenzee. In dierentuinen en dergelijke centra komen natuurlijk heel veel mensen, die weer van alles kunnen meenemen aan schoeisel of kleding. Denk maar aan de maatregelen die genomen werden om verspreiding van veeziekten te voorkomen: daar werd geen enkel risico genomen en moest iedereen met schoenen of autobanden door baden met desinfecterende vloeistof lopen of rijden om de mogelijkheid uit te sluiten dat men per ongeluk iets meeneemt. Je hoeft nooit door dat soort van voorzieningen te waden bij een bezoek aan een dierentuin of zeehondencentrum.

Om dezelfde reden wilde het Nederlandse ministerie van LNV geen toestemming geven om de zeehond Hannes in de Waddenzee uit te zetten. Hannes was een dierentuinzeehond die eerder dit jaar ontsnapte uit een dierentuin in Noord-Duitsland. Via-via kwam hij terecht in de Overijsselse Vecht, hij werd daar gevangen en vervolgens overgebracht naar de zeehondencrèche in Pieterburen. Bij de crèche wilde men het dier in de Waddenzee uitzetten, maar de Duitse dierentuin wilde het dier graag terughebben. Dat leek Pieterburen onverantwoord: een zeehond hoort in de zee en niet in de dierentuin, vindt men daar. (Op zich is dat natuurlijk juist, maar wat moeten we dan met de giraffen in Blijdorp?). Pieterburen wilde Hannes dus uitzetten, LNV verbood het uitzetten en de Duitse dierentuin wilde Hannes gewoon graag terug hebben. Een typische patstelling dus. Die is intussen op een buitengewoon suspecte wijze opgelost. Hannes werd gestolen, door een anonymus en is vermoedelijk in zee gezet. Pieterburen heeft dus gewonnen, maar weet van niets en speelt de verbaasde onschuld.

Ik geloof daar geen barst van. Een zeehond is een groot dier. Een mannelijke zeehond *Phoca vitulina* is een dier van gemiddeld 1.80 m lang en 100 kg zwaar. Lengte en gewicht dus van een flinke vent! Dat is niet iets wat je zomaar meeneemt. Je kunt het vergelijken met het ontvoeren van je bejaarde en niet meer tot lopen in staat zijnde schoonvader uit een verzorgingstehuis. Hannes moet – gezien maat en gewicht van het dier - zijn ontvoerd door minstens drie mensen en met behulp van een bestelwagen. Om Hannes uit zijn zwembassin te halen, op een transportbrancard te binden, in een bestelauto te laden en ermee naar de Waddenzee te verdwijnen is echt wel wat nodig. Het is toch warempel geen cavia die in een schoenendoos onder een jas naar buiten wordt gesmokkeld! Wanneer de directie van Pieterburen dus met een blik van verbaasde onschuld op de televisie verklaart dat men niets heeft gemerkt, dat zegt men eigenlijk dat men nadrukkelijk even de andere kant op keek toen het gebeurde.

De EUCC heeft nu verklaard dat het uitzetten van dieren uit gevangenschap in de natuur moet worden tegengegaan om het gevaar dat deze dieren voor de wilde populatie opleveren te voorkomen. Daar was onlangs een klein krantenberichtje aan gewijd (NRC Handelsblad van 6 oktober 2004). Het berichtje eindigde met de zin “Lenie ’t Hart van Zeehondencrèche Pieterburen zegt verbijsterd te zijn over de oproep van de kustvereniging”. Dat is nou een prachtig voorbeeld van selectieve verontwaardiging. Het geHannes met zeehonden moet maar eens afgelopen zijn.[]